

Toruń, 02 października 2024 r.

Wnioskodawca:

Stowarzyszenie Polska Izba Miodu
ul. Juliana Fałata 15/1
87-100 Toruń
Polska

Mazurskie Miody
Bogdan Piasecki
ul. Pszczela 10
11-034 Tomaszkowo

Dotyczy: informacji prasowej Związku Pszczelarzy Litwy o wykryciu zafatszowanego miodu powielanej przez polskie media.

Zgodnie z treścią materiałów prasowych i biuletynów informacyjnych, pojawiała się teza jakoby w miodach oferowanych sieci LIDL na terenie Litwy wykryto nietypowe dla miodu cukry. Swoją interpretację organa kontrolne zbudowały na podstawie wyników otrzymanych z aktualnej bazy danych „Bruker BioSpin GmbH” „Honey-Profiling™” oraz interpretacji komercyjnego laboratorium.

Tymczasem metody analityczne zastosowane do wykazania takiego rzekomego dodatku są metodami, które nie zostały uznane za miarodajne ani na poziomie krajowym, ani na poziomie unijnym. **Dotyczy to w szczególności metody LC-ELSD oraz metody w postaci magnetycznego rezonansu jądrowego (eng. Nuclear Magnetic Resonance, „NMR”; łącznie z LC-ELSD dalej jako „Nieautoryzowane Metody”).**

W dokumentach unijnych Nieautoryzowane Metody wprost zostały określone jako metody wspomagające, które **muszą być dopiero rozwijane do osiągnięcia standardu wymaganego przez prawo**, w szczególności przez Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin („Rozporządzenie 2017/625”).

W tym miejscu należy przytoczyć **opinię komisarz Stelli Kyriakides z dnia 18 lipca 2023 roku, która w imieniu Komisji Europejskiej** stwierdziła, że aby potwierdzić przydatność metody profilowania **1H-NMR do wykrywania obecności cukrów egzogennych w miodzie potrzebne są dalsze badania**, ponieważ metodę tę przetestowano wyłącznie na markerze mannozy. W szerszym ujęciu nadal konieczne jest opracowanie zharmonizowanych i ogólnie przyjętych metod analitycznych, aby zwiększyć zdolności laboratoriów kontrolnych państw członkowskich do wykrywania miodu zafałszowanego syropami cukrowymi.

W tym celu JRC we współpracy z laboratoriami państw członkowskich intensyfikuj prace w tej dziedzinie. Po pomyślnym zakończeniu walidacji tych metod można je będzie określić w drodze aktów wykonawczych Komisji jako metody urzędowej kontroli wykrywania fałszowania miodu.

W tej chwili prace walidacyjne jeszcze trwają, nie zostały ukończone, a Komisja Europejska nie opublikowała żadnych aktów wykonawczych dotyczących tej sprawy.

Podsumowując, metoda i wyniki NMR w oparciu o bazy danych „Bruker BioSpin GmbH” „Honey-ProfilingTM” nie spełniają wymagań wskazanych w Rozporządzeniu 2017/625, w tym, w załączniku III. Jest to widoczne chociażby w kontekście wymogu selektywności metody, którego to NMR nie spełnia, gdyż jest metodą statystyczną.

Co więcej należy podkreślić, że w praktyce metody selektywne, które były stosowane dotąd do badania miodu, nie potwierdzają wyniku uzyskanego metodą NMR. Mając na uwadze powyższe należy uznać, że wady i niejednoznaczność kryteriów stosowania metody NMR prowadzi mogą do błędnych wniosków w zakresie zawartości poszczególnych substancji w miodzie. W związku z czym, metoda ta nie powinna i nie może być stosowana przez państwowe organy, jako wiarygodna metoda badania miodu w UE.

W związku z powyższym należy jasno stwierdzić, iż **Nieautoryzowane Metody nie mogą stanowić dowodu w postępowaniu urzędowym, a zatem także w postępowaniu w niniejszej sprawie.** Wobec tego, w materiale sprawy brak jakichkolwiek dowodów na okoliczność dodania do produktu substancji obcych jego składowi.

Na zakończenie należy przypomnieć, iż przeciwieństwie do Nieautoryzowanych Metod, istnieją oficjalne uznane i zwalidowane metody badania miodu, w tym na obecność cukrów oraz obcych oligosacharydów, które można zastosować w zgodzie z wymogami Rozporządzenia 2017/625. Taką metodą jest np. badanie izotopu C13: EA/LC-IRMS. Opracowana już w latach 80 ubiegłego wieku metoda, pozwala na rozróżnienie naturalnych lub syntetycznych źródeł cukru na podstawie ich wartości izotopowych $\delta^{13}C$.

Z poważaniem

Przemysław Rujna
Sekretarz Generalny Stowarzyszenia Polska Izba Miodu